RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO - 712258 - I/12/NC

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dnia 18.X.2012

Pani Krystyna Szumilas
Minister Edukacji Narodowej
Ministerstwo Edukacji Narodowej
al. J. Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa

Szanowna Pani Minister,

Docierają do mnie sygnały o problemach związanych z przeniesieniem dzieci sześcioletnich, które z różnych przyczyn nie radzą sobie w pierwszej klasie szkoły podstawowej, do przedszkoli lub oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Jak wynika z relacji rodziców, brak możliwości skreślenia dziecka z listy uczniów często jest sprzeczny z jego słusznym interesem. Zniechęca także innych rodziców do podjęcia decyzji o zapisaniu sześciolatka do szkoły podstawowej.

Zgodnie z art. 13a ustawy z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 56, poz. 458 z późn. zm.) w latach szkolnych 2012/2013 i 2013/2014 dzieci, które w danym roku szkolnym kończą 6 lat mogą zostać objęte obowiązkiem szkolnym na wniosek rodziców. Oznacza to, że dzieci urodzone w roku 2006 i 2007 w roku szkolnym, w którym kończą 6 lat, w zależności od decyzji rodziców, mogą kontynuować przygotowanie przedszkolne w przedszkolu lub w oddziale przedszkolnym przy szkole podstawowej lub rozpocząć naukę w pierwszej klasie.

Przed wejściem w życie ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty, sytuację dzieci sześcioletnich regulował art. 16 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.). Sześciolatek mógł zostać przyjęty do szkoły podstawowej na podstawie decyzji administracyjnej dyrektora placówki. Jeżeli zatem dziecko miało problemy z nauką lub, pomimo wcześniejszych pozytywnych opinii, nie wykazywało dojrzałości szkolnej, dyrektor mógł uchylić wydaną przez siebie decyzję

o przyjęciu dziecka. Podstawą działania był w takiej sytuacji art. 154 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 200 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

Należy jednak podkreślić, że zgodnie z art. 13b przywoływanej ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty, do dzieci urodzonych w roku 2006 i 2007 nie stosuje się art. 16 ustawy o systemie oświaty. Wyłączenie to jest naturalną konsekwencją założonego obniżenia wieku rozpoczęcia edukacji z 7 do 6 lat. W okresie przejściowym rodzice mogą co prawda zdecydować, w jakim wieku ich dziecko pójdzie do pierwszej klasy jednak rozpoczęcie nauki w wieku 6 lat nie powinno już stanowić wyjątku, ale stopniowo upowszechnianą zasadę. Obecnie dzieci w wieku 6 i 7 lat przyjmowane są do szkoły na podstawie tych samych regulacji, a sześciolatek w chwili zapisania do szkoły staje się objęty obowiązkiem szkolnym na takich samych zasadach jak siedmiolatek.

Przyjęcie sześciolatka do pierwszej klasy nie jest zatem decyzją uznaniową dyrektora szkoły. Oznacza to, że nie może być ono cofnięte na podstawie art. 154 Kodeksu postępowania administracyjnego. Część dyrektorów, powołując się na ten fakt, odmawia skreślenia dziecka z listy uczniów.

Rodzice wskazują tymczasem, że wciąż zdecydowana większość dzieci rozpoczyna naukę w wieku siedmiu lat. Sześciolatki, także te, które bardzo dobrze radziły sobie podczas rocznego przygotowania przedszkolnego, mogą mieć problemy z adaptacją w grupie starszych dzieci. W takich sytuacjach pomoc oferowana przez nauczycieli może okazać się niewystarczająca. Zajęcia wyrównawcze i dodatkowo pomoc wychowawcza nie będą bowiem w stanie zniwelować fizycznych i psychicznych różnic pomiędzy dziećmi w różnym wieku.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001, Nr 14, poz. 147 z późn. zm.), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w niniejszej sprawie oraz udzielenie informacji o działaniach podjętych w celu rozwiązania opisanego problemu.

Łączę wyrazy szacunku

Janusz Kochanowski